

INDOKOLÁS

a pénzügyi közvetítőrendszert érintő törvények módosításáról

A törvénymódosítás elsődleges célja a pénzügyi közvetítőrendszert érintő egyes törvények jogharmonizációs jellegű módosítása, míg a javaslatok másik csoportját a pénzügyi szektor állandó változásának, fejlődésének nyomán követésére vonatkozó igény, illetve az elmúlt időszakban felmerült gyakorlati tapasztalatok indokolják.

A törvényjavaslat egyrészt megvalósítja a 2011/61/EU és a 2009/65/EK irányelvnek az átruházásra vonatkozó megállapodások, a likviditáskockázat-kezelés, a felügyeleti jelentéstétel, a letétkezelői és letéti őrzési szolgáltatások nyújtása, valamint az alternatív befektetési alapok általi hitelnyújtás tekintetében történő módosításáról szóló, 2024. március 13-i (EU) 2024/927 európai parlamenti és tanácsi irányelv hazai jogba történő átültetését.

A befektetési alapkezelési szektort érintően a legfontosabb újítás, hogy az alternatív befektetési alapok (úgynevezett ABA-k) a jövőben kölcsönt nyújthatnak, így új finanszírozási csatornát jelenthetnek a gazdaságban. A kockázatok nyomán követése és mérséklése fontos alappillére a szabályozásnak: a kölcsönnyújtó alapok a jövőben megfelelő eljárásokat és intézkedéseket vezetnek be ennek érdekében, illetve szigorú befektetési és tőkeáttételi korlátoknak kell megfelelniük. A magyar szabályozás – befektetővédelmi szempontok elsődlegességére tekintettel – megtiltja, hogy a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló törvény hatálya alá tartozó fogyasztók kölcsönt vehessen fel az alapoktól.

Az irányelv átültetése egyéb területeket is érint az alapkezelési szektorban: a piaci turbulenciák nyomán fellépő likviditási problémák kezelése hangsúlyosabbá válik a szabályozásban. Az eddig elérhető likviditáskezelési eszközökön (például befektetési jegyek vásárlásának, illetve visszaváltásának felfüggesztése) túl a szabályozás bővíti az elérhető eszközök palettáját. Egy harmonizált lista kerül bevezetésre, az alapkezelők ezen listáról választhatnak bizonyos megkötések figyelembevételével.

Kiegészülnek a letétkezelésre, a kiszervezésre és a felügyeleti jelentéstételre vonatkozó rendelkezések is.

A törvényjavaslat az egyes irányelveknek az egységes európai hozzáférési pont létrehozása és működése tekintetében történő módosításáról szóló, 2023. december 13-i (EU) 2023/2864 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek történő megfelelést megvalósító rendelkezéseket is tartalmaz. Az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (ESMA) 2027. július 10-ig létrehozza az úgynevezett egységes hozzáférési pontot, amely egy európai uniós szintű központosított platform a pénzügyi szolgáltatások, a tőkepiacok és a fenntarthatóság szempontjából lényeges információk hozzáférhetővé tétele céljából. A jogharmonizáció az irányelvi előírásoknak megfelelően több szakaszban valósul meg: a tőkepiaci törvény 2025 első féléves módosítása után most egyéb fontosabb pénzügyi tárgyú törvények kerülnek sorra, és írnak elő kötelezettséget az egységes hozzáférési pont részére történő adattovábbítás tekintetében.

A törvényjavaslat biztosítja a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 2008/48/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2023. október 18-i (EU) 2023/2225 európai parlamenti és a tanácsi irányelv átültetését. Az irányelv célja, hogy magasabb szintű fogyasztóvédelmet biztosítson a fogyasztói hitelek nyújtása során, és elősegítse az ilyen hitelek belső piacának elmélyítését egy harmonizáltabb uniós szintű jogi keret biztosításával. Az új irányelv célul tűzte ki a 2008/48/EK irányelv egyes cikkeinek pontosabb megfogalmazását, továbbá hatályának bővítését olyan hitelekkel, amelyekre korábban nem kellett alkalmazni a fogyasztóvédelmi rendelkezéseket. A 2008-as irányelv elfogadása óta a fokozódó digitalizáció jelentős változásokhoz vezetett a fogyasztói hitelek piacán. Egyrészt új termékek és piaci szereplők

jelentek meg a piacon, másrészt változtak a fogyasztói preferenciák, amelyek szintén szükségessé tették a hatályos szabályozás módosítását, kiegészítését. Az új irányelv számos olyan rendelkezést, követelményt tartalmaz, amelyek a 2008-ban elfogadott irányelvben nem szerepeltek (például a megkülönböztetés tilalma, kényszerű hitelnyújtás tilalma, adósságkezelési tanácsadási szolgáltatás).